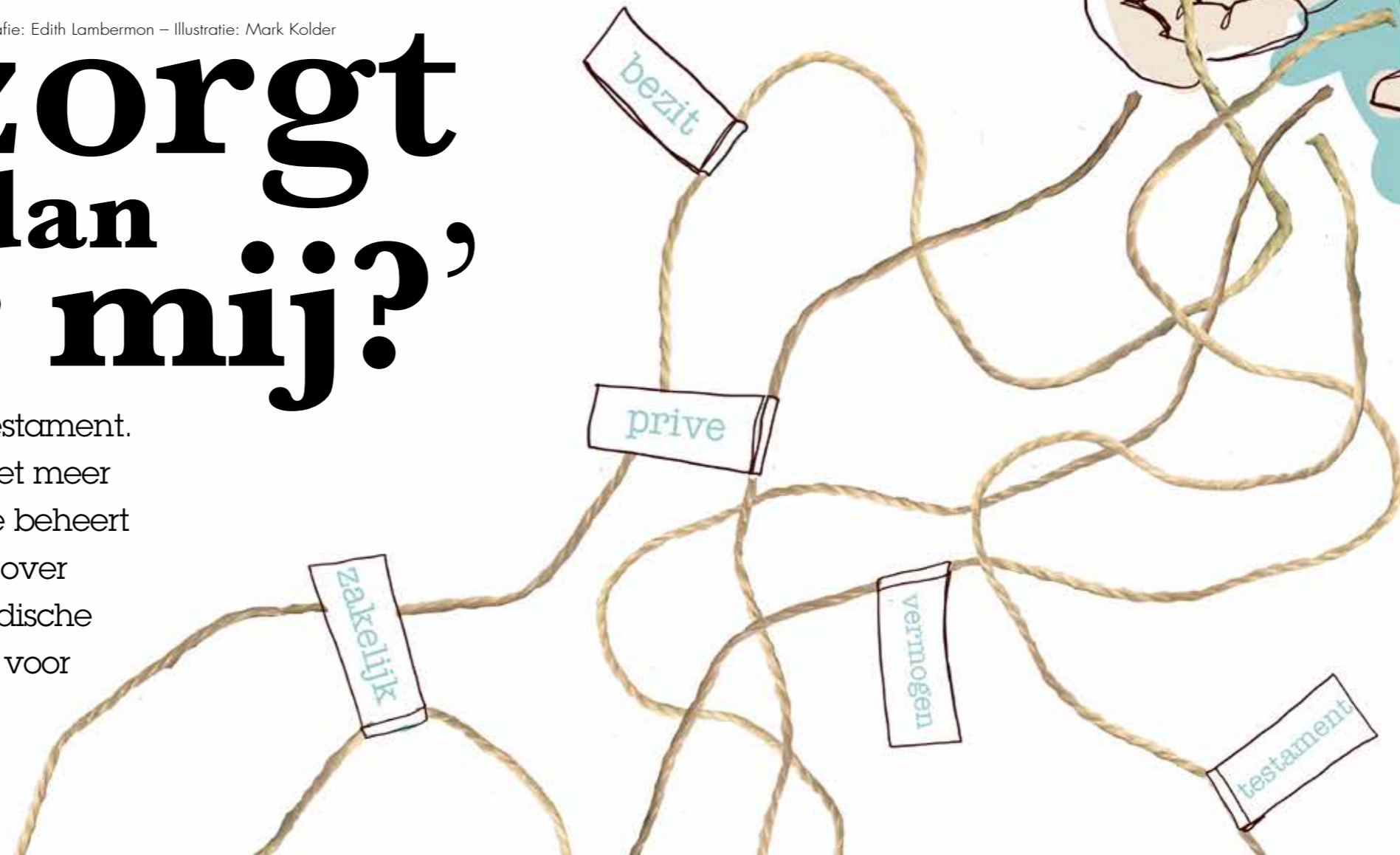

Als je geestelijk niet meer fit bent

‘Wie zorgt er dan voor mij?’

Tekst: Ellen Meijer – Fotografie: Edith Lambermon – Illustratie: Mark Kolder

Je nalatenschap regel je in een testament. Maar wat als je tijdens je leven niet meer zelf beslissingen kunt nemen? Wie beheert dan je bankrekening? Wie beslist over doorgaan of stoppen met een medische behandeling? En zorgt er iemand voor de hond? In een levenstestament leg je je wensen vast.

Veel mensen hebben bepaald wat na hun dood met hun bezit moet gebeuren. Ze gaan ervan uit dat ze tot dat moment zelf de touwtjes in handen hebben, maar garanties krijgt niemand. Bepaalde ziektes, zoals Alzheimer, tasten de geestelijke vermogens aan. Door een operatie of ongeval kunnen hersenen beschadigd raken. Ook tijdelijke afwezigheid kan een reden zijn om je zaken over te dragen - bijvoorbeeld als je op wereldreis gaat. In een levenstestament geef je iemand anders een volmacht om namens jou te handelen als je

dat tijdens je leven niet zelf kunt. En je kiest zelf hoe je je zaken geregeld wilt hebben.

Wat als...

Naarmate mensen gemiddeld steeds ouder worden, neemt het risico toe dat ze tijdens hun leven niet meer in staat zijn zelf te beslissen over hun persoonlijke zaken. Dan kan het gebeuren dat een vrouw die dicht bij het verpleeghuis wil wonen waar haar dementerende man is opgenomen, zonder zijn handtekening hun huis niet mag verkopen. Of dat kinderen niet weten hoe hun door een beroerte getroffen vader denkt over wel of niet medisch doorbehandelen. Charlotte Gevers Deynoot-Broekers, vermogensmanager bij Rabobank Haarlem en Omstreken, praat geregeld met cliënten over dit soort ‘wat-als’-vragen. Geen vrolijke

kost, erkent ze: “Maar als je niks regelt en in een kwetsbare positie belandt, heb je geen enkele invloed op wat anderen met je spullen of vermogen doen.”

Charlotte spreekt geregeld ondernemers die iemand willen aanwijzen om de dagelijkse leiding van hun bedrijf over te nemen, mochten ze zelf uitgeschakeld raken. Andere cliënten hebben een effectenportefeuille, eigen huis en/of spaartegoeden. “Het beheer van dit soort zaken valt stil als je dat zelf niet kunt en geen gevolmachtigde hebt benoemd. De rechter moet dan een wettelijke vertegenwoordiger aanwijzen. Daar gaat vaak veel tijd overheen en je kunt niet kiezen wie het wordt.” Een wettelijke vertegenwoordiger voor financiële zaken heet een bewindvoerder. Een mentor beslist over persoonlijke zaken, zoals een medische

HET KAN GEBEUREN DAT EEN VROUW DIE DICHT BIJ HET VERPLEEGHUIS WIL WONEN WAAR HAAR DEMENTERENDE MAN IS OPGENOMEN, ZONDER ZIJN HANDTEKENING HUN HUIS NIET MAG VERKOPEN

>>

Charlotte Gevers Deynoot-Broekers (36) is het nieuwe gezicht voor vermogensmanagement bij Rabobank Haarlem en Omstreken. Ze woont met haar man, hun twee zoons en dochter in haar geboortedorp Overveen. Het leuke aan *private banking* vindt Charlotte de combinatie van een financiële puzzel oplossen en gesprekken voeren met cliënten: "Je helpt mensen hun financiële toekomst te regelen. Door alle negatieve publiciteit over de sector is die maatschappelijke functie van banken onderbelicht geraakt. Voor mij is juist dat de drijfveer in mijn werk." Charlottes vrije tijd staat grotendeels in het teken van haar nog jonge kinderen. In de schaarse uurtjes die overblijven gaat ze graag wandelen of hardlopen in Middenduin.

**IN EEN LEVENSTESTAMENT
GEEF JE IEMAND ANDERS
EEN VOLMACHT OM
NAMENS JOU TE
HANDELEN ALS JE DAT
TIJDENS JE LEVEN NIET
ZELF KUNT**

behandeling of opname in een zorginstelling. In het uiterste geval stelt de rechter iemand onder curatele, maar dat komt minder vaak voor.

Persoonlijke vragen

De overheid wil dat burgers zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Als dat niet meer gaat, ligt de zorg in eerste instantie bij familie en bekenden. Maar de buurvrouw die zo lief de hond uitlaat weet meestal niet hoe de geldzaken zitten. En kinderen of vrienden wonen soms te ver weg om zicht te hebben op je dagelijks leven. Bovendien wordt niet in elke familie openlijk gesproken over moeilijke onderwerpen. Daarom is het zinvol om zaken die je belangrijk vindt op te schrijven. Bijvoorbeeld: wie krijgt iets te zeggen over je vermogen? Wie regelt je belastingzaken, wie beheert je profielen op sociale media? Wil je gereanimeerd worden, hoe sta je tegenover orgaandonatie? Hoeveel je vastlegt is een persoonlijke kwestie. Je kan op hoofdlijnen een volmacht afgeven of tot op het niveau van je krantenabonnement uitstippelen wat er moet gebeuren. Ook het moment waarop een levenstestament in werking treedt, bepaal je zelf. Dat kan per direct zijn of bijvoorbeeld pas na een medische verklaring van een arts. Leg je wensen in ieder geval tijdig vast, adviseert Charlotte: "Dat wil zeggen op een moment dat je in staat bent je eigen keuzes te maken. Zelf aangeven wat je wilt helpt ruzies voorkomen tussen je dierbaren. Degene die namens jou handelt kan de anderen laten zien hoe jij dingen geregeld wilt hebben."

Volgens het ministerie van Volksgezondheid, Sport en Welzijn hebben jaarlijks naar schatting 30.000 ouderen te maken met financiële uitbuiting. Het ministerie startte in juni van dit jaar samen met onder

andere seniorenorganisaties, het notariaat en banken de publiciteitscampagne *Veilig financieel ouder worden*. Het levenstestament wordt daarin genoemd als een manier om financieel misbruik tegen te gaan. Hoe verklein je vervolgens de kans dat je vertrouwenspersoon de spaarrekening leeg trekt? "Door veiligheidsmaatregelen in te bouwen," legt Charlotte uit. "Je kunt de bevoegdheid limiteren: een kind mag bijvoorbeeld maximaal duizend euro per maand opnemen zonder toestemming van de broer of zus. Verder kun je een toezichthouder aanwijzen aan wie de vertrouwenspersoon verantwoording moet afleggen. Die toezichthouder kan een familielid zijn, maar ook een notaris of bank. De Rabobank heeft als enige bank een aparte afdeling die de rol van toezichthouder kan vervullen." Het aantal mensen dat een levenstestament sluit groeit snel. In september 2014 waren het er volgens tijdschrift Elsevier in totaal 44.500. In de eerste helft van 2015 kwamen daar volgens de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie ruim 29.000 bij. Het opstel-

len van een levenstestament kun je voor een deel zelf doen. Het begint met nadenken over je persoonlijke wensen. Verschillende instanties hebben standaard vragenlijsten ontwikkeld die je als leidraad kunt gebruiken. Vervolgens wijs je één of meer mensen aan als gevolmachtigde en geef je hun bevoegdheden aan. Verder kun je een toezichthouder benoemen. Door je levenstestament te laten vastleggen bij de notaris zorg je dat anderen van het bestaan weten. De notaris verifieert ook of je bij je volle verstand bent, wilsbekwaam in vaktaal, en uit vrije wil het document ondertekent. Verder kan de notaris het document aanmelden bij het Centraal Levenstestamentregister zodat het ook voor andere instanties vindbaar is. Een eenvoudig levenstestament voor één persoon, waarbij je zelf het meeste voorwerk doet, is verkrijgbaar vanaf driehonderd euro. Afhankelijk van je persoonlijke situatie, hoeveel je wilt vastleggen en het tarief van de notaris en bank loopt de prijs op. Vraag daarom altijd eerst een offerte. ○

PUBLIEKSAVOND OVER LEVENSTESTAMENT
Heb je vragen of behoefte aan persoonlijk advies? Rabobank Haarlem & Omstreken organiseert op donderdag 10 december een lezing over het levenstestament. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Charlotte Gevers Deynoot, via c.d.geversdeynoot@haarlem.rabobank.nl of 06 - 1292 7230.

MEER WETEN?

- Het boekje *Het levenstestament* van de Consumentenbond geeft praktische uitleg over het opstellen van een levenstestament. Prijs € 13,- (niet-leden), te bestellen via de boekwinkel of op www.consumentenbond.nl.
- De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie voert campagne voor het levenstestament onder het motto *Wie van de drie?* Kijk voor meer informatie op www.wievandedrie.nl.
- De medische kant van een levenstestament kun

je bespreken met je (huis)arts. Patiëntenfederatie NPCF heeft voorbeelden van wilsverklaringen over euthanasie en een behandelverbod (www.npcf.nl). De Nederlandse Patiënten Vereniging geeft een levenswensverklaring uit voor wie geen euthanasie wil (www.npvzorg.nl).

- Voor de financiële kant van een levenstestament kun je praten met een adviseur van je bank. In Bloemendaal biedt vermogensmanager Charlotte Gevers Deynoot persoonlijke begeleiding bij het formuleren van je wensen.